

K POSTAVENÍ MUZEJNÍCH KNIHOVEN

*Jarmila Okrouhliková, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze
Ilja Šedo, Západočeské muzeum v Plzni*

Historie

Knihovny muzeí dnes mezi českými knihovnami nepatří sice mezi knihovny nejvýraznější, ale pro svou specifickou činnost, dlouhou existenci a svým působením v oblasti osvětové, vzdělávací a dokumentační jim mezi nimi patří důležité místo

Většina našich muzeí byla zakládána v 19. století a na počátku století 20. Nejstarší muzeum v Českých zemích bylo muzeum opavské, založené 1814. Roku 1818 bylo založeno Národní muzeum v Praze. V jeho stanovách z roku 1822 se muzeum představuje jako instituce spojující sbírky a knihovnu.

Již na počátku existence Knihovny Národního muzea Kašpar Štemberk a Josef Dobrovský zpracovali instrukci pro muzejní knihovnu. Rozdělují knihovnu na dvě oddělení – oddělení bohemikální literatury a oddělení odborné literatury exaktních věd. Toto dělení je ve většině muzejních knihoven zachováno dodnes

V letech 1860 až 1890 bylo založeno 49 muzeí. Důvodů pro vznik muzeí bylo několik – snaha vyrovnat se ostatním vyspělým zemím, záchrana mizejících památek, podpora místního školství a průmyslu. V těchto letech byla zakládána především muzea regionální a městská. Vzorem pro jejich budování bylo Národní muzeum. Většina zakládaných muzeí zachovala strukturu Národního muzea a to tak, že muzea byla rozdělena na oddělní historická, přírodovědecká a na knihovnu.

Muzejní knihovny měly být přístupny veřejnosti společně s muzejními sbírkami. V zakládacích listinách muzeí byla zdůrazněna jejich funkce osvětová a vzdělávací. Byly to myšlenky Antonína Friče, kustoda přírodovědeckých sbírek NM, který si představoval muzeum jako kulturně vzdělávací a osvětovou instituci. Myšlenka využívání muzea pro vzdělání byla samozřejmá, protože ve městech již existovala řada středních škol – gymnázia, reálky či odborné školy.

Stanovy plzeňského muzea z r. 1890 uvádějí že v knihovně „mají být díla, ježto odpovídají účelům tohoto ústavu obecně daným, zvláště pak díla, z nichž nabýti lze průmyslníku, řemeslníku a dělníku průmyslnému potřebného, obecného a odborného vzdělání, v tomto ohledu zvláště díla, kterými se doplňují sbírky musejní.

Od počátku své existence muzejní knihovny plnily funkci veřejných odborných knihoven. Že byly hojně navštěvovány a využívány, svědčí např. Zprávy kuratoria Uměleckoprůmyslového muzea v Praze za správní rok 1901, kde se o knihovně píše: „Nové prostorné a účelné zařízení místnosti měly za následek neobyčejnou, všechno očekávání převyšující návštěvu čítárny. Počet 9195 čtenářů roku 1901 překvapuje tím více, že knihovna naše není jako v četných jiných městech zároveň školní knihovnou uměleckoprůmyslové školy. Také není v naší knihovně nucené návštěvy nebo návštěv hromadných, tak že cíle používání její vyplývá jediné a pouze ze skutečně pociťované potřeby interesovaných kruhů.“(Zprávy kuratoria za správní rok 1901. 1902, s.7)

Vedle osvětového, vzdělávacího a výchovného poslání muzeí a muzejních knihoven existuje ještě pojetí muzea jako instituce výzkumné a badatelské. Toto pojetí se projevilo zejména v muzeích s pevnější vazbou na Národní muzeum. Koncem 19. století dochází k vyrovnání obou pojetí a nastolení rozumné rovnováhy. K poslání muzeí se vyjádřil i T.G. Masaryk, který za jeden z hlavních úkolů muzea považuje popularizaci a propagaci výsledků vědeckého bádání. Doporučuje spolupracovat s univerzitou a regionálními muzei..Další generace muzeologů rozvíjí tyto myšlenky a jejich propagací přispívá k prohloubení a zdokonalení vzdělávací a výchovné práce muzeí.

Zákon č. 430/1919 Sb., o povinnosti zřizovati a udržovati veřejné obecní knihovny byl na tehdejší poměry nejen u nás, ale i v celé střední Evropě skutečně činem velice pokrokovým. Pochopitelně se však netýkal knihoven muzejních, protože přímými zřizovateli těchto knihoven nebyla obec. Po několika letech působení tohoto zákona se ukazuje potřeba jistých změn. V době okupace, která podlomila život všech institucí včetně kulturních, a tedy i knihoven a muzeí, byla hlavní snaha udržet tyto instituce v chodu a uchránit je před úplným uzavřením. V této době řada knihovníků přemýšlí o budoucí činnosti ve svobodném státě. Formují se tak první reformní návrhy podoby československého knihovnictví. Dr. Jaroslav Drtina přichází s myšlenkou jednotné soustavy knihoven, která by zahrnovala nejen knihovnictví lidové, ale i vědecké. Představuje si budování velkých oblastních studijních knihoven. Z konzervačního oddělení národní a universitní knihovny a z knihovny Národního muzea měla vyrůst knihovna konzervační s úkoly konzervačními a bibliografickými. Tyto myšlenky byly rozpracovány a realizovány v padesátých letech, kdy byl vydán knihovnický zákon č. 59/1957 Sb. V jednotné soustavě knihoven jsou různé typy knihoven rozděleny do tzv. sítí. V tomto zákoně byla tak legalizována zásada, že knihovny muzeí přednostně plní funkci základních knihoven vlastních ústa-

vů., a knihovny ústředně spravovaných muzeí jsou současně i veřejné vědecké knihovny.

Vybudování jednotné knihovnické soustavy a knihovnických sítí s ústředními vědeckými knihovnami vedlo k tomu, že celé fondy některých muzejních knihoven, či jejich části, byly převáděny do nově vznikajících státních vědeckých knihoven. Tak se tomu stalo např. v Plzni nebo v Hradci Králové, kde muzejní knihovny byly ochuzeny o významné složky svých fondů – především o regionální periodika. Ústřední knihovnou sítě muzejních knihoven se stala Knihovna NM

Poválečný rozvoj muzeologie přinesl chápání smyslu a těžiště muzejní práce především ve vědecké výzkumu, který se stal v činnosti muzeí a galerií prioritní záležitostí. Toto bylo zakotveno v zákoně č. 54/1959 Sb. o muzeích a galeriích. Proto i muzejní knihovny se zaměřily především na podporu odborných činností pracovníků muzeí. Byly nuceny rezignovat na funkce vzdělávací a výchovné, které se tak slibně rozvíjely v minulosti.

Rozmanitost problémů, které se vyskytovaly v práci knihovníka při zpracování sbírkového fondu muzejní knihovny si vyžadovala užší vzájemnou spolupráci s možností odborných konzultací. Bylo potřeba najít vhodnou platformu, která by toto vše umožňovala.

První pokus byl učiněn v polovině 50. let, kdy byla založena příčiněním ředitele Knihovny Národního muzea v Praze Dr. Karla Švehly samostatná sekce muzejních knihoven při tehdejší Ústřední knihovnické radě.

Komise muzejních knihoven

Důležitým mezníkem ve snaze muzejních knihovníků řešit specifické problémy muzejních knihoven byl rok 1973, kdy se v Teplickém muzeu sešli zástupci různých muzejních knihoven. Na tomto setkání byly výtýčeny úkoly, které byly pro muzejní a galerijní knihovny aktuální. Potvrdila se naléhavá potřeba vytvoření vhodné základny, která by umožňovala úzkou spolupráci muzejních knihoven. Hlavním úkolem bylo ustavit odbornou komisi pro práci knihoven muzeí a galerií a vypracovat koncepci rozvoje těchto knihoven. O výsledcích a usnesení porady bylo seznámeno ministerstvo kultury, Ústřední rada muzeí a galerií, Ústřední knihovnická rada, Ústřední vědecko-metodický kabinet knihovnictví při Státní knihovně i ředitelé muzeí. Teprve za tři roky se však podařilo najít a stanovit organizační základnu pro spolupráci muzejních knihoven. Stala se jí Oborová komise knihoven muzeí a galerií při Ústředním muzeologickém kabinetu Národního muzea, ustavená podobně jako další odborné oborové muzejní komise. První její porada se konala koncem roku 1976 v Praze a projednávaly se na ní zásady organizace a rozvoje knihoven muzeí a galerií. Předsedou oborové komise se stal Dr. Jaroslav Vrchoťka, ředitel Knihovny Národ-

ního muzea. V tomto roce také byla zahájena tradice pravidelného setkávání muzejních knihovníků z Čech i Moravy. Druhé setkání, nyní již ve formě semináře muzejních knihovníků proběhlo ve Žďáru nad Sázavou. Třetí seminář se konal v roce 1978 v České Skalici a pak se už konaly semináře pravidelně každý rok, vždy v jiném muzeu, až do roku 1990.

Během let 1973 až 1990 vykonala Oborová komise Muzejních a galerijních knihoven spoustu užitečné práce. Pracovní tým komise složený ze zástupců knihoven několika větších muzeí se scházel dvakrát ročně. Řešil nejdůležitější aktuální otázky spojené se specifikou práce muzejních knihoven. Zabýval se metodickou pomocí muzejním a galerijním knihovnám. Vypracoval a vydal Příručku pro knihovny muzeí a galerií (1982) a Adresář knihoven muzeí a galerií (1986). V druhé polovině 80. let se zabýval problematikou kategorizace sbírek. A samozřejmě připravoval program každoročních seminářů.

Rok 1990 přináší v oborové komisi knihovníků řadu změn. Setkání knihovníků se tentokrát koná v Opočně. Dochází k předání funkce předsedy komise – předsedkyni se stává Dr. Helga Turková, nová ředitelka Knihovny NM nastupující po Dr. Jaroslavu Vrchoťkovi, který odchází do důchodu. Na tomto semináři zazněly pod vlivem politických změn ve společnosti radikální názory některých knihovníků, že by se měla existence komise ukončit. Většina přítomných se však postavila za trvání a pokračování činnosti komise. Poukazovala především na odbornou náplň práce komise, na její dobré výsledky činnosti (vydané 2 publikace, uspořádání 15 odborných seminářů) a v neposlední řadě i na možnost pěstování osobních kontaktů a výměny pracovních zkušeností. V následujícím roce 1991 se seminář muzejních knihovníků nekonal. Způsobily to společenské změny, které zasáhly organizační platformu komise – Muzeologický kabinet postupně zanikl a činnost komise ztrácí legislativní zakotvení. V této situaci se nachází šťastné řešení – byla ustavena Oborová komise pracovníků knihoven muzeí a galerií při Knihovně Národního muzea v Praze. 2. června 1992 se sešli v Praze v Národním technickém muzeu na jednodenní schůzce zástupci muzejních knihoven a vyjádřili přání se nadále scházet a podpořili další činnost komise i přípravu dalšího semináře v roce 1993 v Opavě. Následují další roky práce a pravidelných ročních setkání. Program seminářů odráží nové skutečnosti v knihovnictví, především se zabývá zkušenostmi se zaváděním výpočetní knihovny do knihoven a možnostmi muzejních knihoven. Zde je třeba konstatovat, že muzejní knihovny poněkud zaostaly za jinými knihovnami. O příčinách se zmíníme níže. Přesto se muzejní knihovníci na seminářích dovídají o nových trendech v knihovnictví i o aktuálních problémech, i o tom, jak je řeší v jiných knihovnách.

Na počátku 90. let dochází také k obnově řady profesních organizací a k zakládání nových. Svou činnost znovu zahajuje SKIP (Svaz knihovníků a informačních pracovníků), je založeno– Sdružení knihoven (SDRUK) a vzniká Asociace muzeí a galerií České republiky. (AMG ČR) Všechny tyto skutečnosti vytvářejí nové podmínky pro rozvoj jak knihovnické, tak muzejní činnosti. Pro oborovou komisi pracovníků knihoven muzeí a galerií má především význam ustavení AMG ČR a tudíž možnost pokračovat v práci komise na základech oborové profesní organizace. Komise muzejních knihovníků se stává řádnou oborovou komisí Asociace v roce 1997 pod dosti dlouhým názvem Oborová komise pracovníků knihoven muzeí a galerií při Asociaci muzeí a galerií České republiky. Musí se ovšem řídit stanovami Asociace, které ukládají povinnost nové volby předsedy komise každé 3 roky. Proto v roce 2001 dochází ke změně předsedkyně komise, stává se jí Dr. J. Okrouhliková z Knihovny Uměleckoprůmyslového muzea v Praze. Práce komise pokračuje v pravidelném pořádném ročních seminářů. Počet členů komise se rozšířil o zástupce nových krajů republiky s tím, že tito zástupci budou metodickými poradci pro menší muzejní knihovny v daném regionu. Program seminářů se ustálil na zhruba na dvou tématických okruzích – na problematice sbírkových fondů knihoven a jeho zpracování a na problematice nových skutečnosti a aktuálních problémů v knihovnictví. Komise se snaží zapojit muzejní knihovny do větší spolupráce s ostatními knihovnami a do větší účasti v podávání projektů, které by zlepšovaly postavení muzejních knihoven. Jedná se především o zapojení do programů VISK vyhlášených ministerstvem kultury ČR. Také se snažila o to, aby se co největší počet muzejních knihoven zaevidoval na Ministerstvu kultury ČR. Komise se snaží učinit program seminářů co nejzajímavější a proto zve přednášející i z jiných knihoven, kteří se danou tematikou zabývají nejvíce. O semináře je mezi muzejními knihovníky stále větší zájem. V posledních letech počet účastníků převyšuje počet 120, zatím co v začátcích činnosti komise se seminářů účastnilo kolem 50 osob.

V loňském roce došlo k úpravě stanov AMG tak, aby vyhovovaly požadavkům Ministerstva vnitra a českého právního řádu. Při této příležitosti komise zkrátila svůj dlouhý název na *Komisi knihovníků Asociace muzeí a galerií ČR*. Důležité změny stanov se týkají oborových a odborných komisí. Předsedové oborových komisí Asociace dostali právo hlasovat na zasedáních Senátu, a tím i možnost rozhodovat o činnosti Asociace. Podstatná změna, která ovlivní i práci komise, se týká členství ve stávajících oborových a odborných komisích Asociace. Podle nových stanov je nutné, aby členství v komisích bylo pověřením statutárního orgánu řádného člena, jinými slovy členem komise se může stát pouze pracovník muzea, které je členem Asociace a kterého činností v komisi pověří ředitel muzea. Dosa-

vadní praxe, že členem komise byli automaticky všichni pracovníci muzeí a galerií působící v daném oboru byla zrušena. Tímto ustanovením například ztrácí komise zástupce galerijních knihoven, kterým byla pracovnice z knihovny NG, neboť Národní galerie není členem Asociace.

Jak jsme popsali výše, většina fondů muzejních knihoven má dvě části. Dělí se na běžný knižní fond odborné literatury a na sbírkový fond. Sbírkové fondy obsahují rukopisy, prvotisky, staré tisky, regionální tisky a speciální sbírky např. sbírky exlibris, iniciál, knižních vazeb, předloh, pohlednic, plakátů, fotografií, map, drobné grafiky, herbářů atd.

Sbírkové fondy jsou však pouze částí knižních fondů muzejních knihoven. Přibližně stejně velkou část představují fondy tvořené běžnou odbornou literaturou, tak jak ji knihovny shromažďovaly od svého založení. Podle údaje z roku 1985 uvedeném v Adresáři knihoven muzeí a galerií, obsahovaly fondy odborné literatury 4 750 000 svazků. V řadě muzeí vznikaly speciálně zaměřené knihovní fondy, jež představují dnes ojedinělé soubory. Jako příklad lze uvést sbírku balneologické literatury knihovny Karlovarského muzea, sbírku pivovarnické literatury z plzeňského Pivovarského muzea nebo literaturu věnovanou esperantu v Městském muzeu v České Třebové. Z odborného fondu Knihovny Uměleckoprůmyslového musea vyrostla během doby vlastně největší knihovna specializovaná na výtvarné umění v České republice. Fondy muzejních knihoven, jak jsme se již zmínili, byly budovány od poloviny 19. století a svou tehdejší akvizicí pokrývaly celou Evropu. Je zřejmé, že jde o unikátní soubory odborné literatury, která není, až na výjimky, běžně dostupná. Největší soubor této odborné literatury má přirozeně Knihovna Národního muzea – je to více než tři a půl milionu svazků. Muzea získávala i za socialismu zahraniční odbornou literaturu, a to prostřednictvím výměny publikací. Současnou situaci v muzejních knihovnách se snaží zmapovat projekt Komise knihovníků AMG, aby byl veřejnosti k dispozici věrohodný přehled o fondech muzejních knihoven.

Nová legislativa

S vydáním nových zákonů týkajících se oblastí muzejnictví i knihovnictví vzniká nový legislativní rámec pro práci muzejních knihoven. Muzejních knihoven se týkají hlavně dva nové zákony. Je to zákon č. 122/2000 Sb. o sbírkách muzejní povahy a zákon č. 257/2001 Sb. o poskytování knihovnických služeb. Před muzejními knihovnami stojí nyní úkol vypracovat novou koncepci práce muzejních knihoven v návaznosti na ustanovení těchto zákonů i v souvislosti s novým pojetím a rozšiřováním knihovnických služeb a s novými požadavky na získávání informací.

Specifické rysy i povaha knihovnické práce v muzejních knihovnách tkví v různém způsobu zpracování dokumentů, které knihovna shromažďuje

a zpřístupňuje. Správa každé části fondu muzejních knihoven je vlastně řízena jinými zákony a navazujícími normami. Sbírkový fond se dříve řídil Směrnicemi pro správu sbírek v muzeích a galeriích., nyní se na něj vztahuje zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy. Na jeho základě Ministerstvo kultury ČR provádí celostátní evidenci sbírek (CES). Tuto evidenci MK ČR zpřístupňuje na svých webovských stránkách (<http://www.mkcr.cz/ces>) Podrobněji se zabýval systémem CES Ing. Petr Žabička ve svém referátu na 4. semináři „Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě“, který se konal roku 2003 v Praze. Muzejní knihovnický musí o sbírkový fond ve své knihovně pečovat v souladu s tímto zákonem. Povinnost evidovat sbírky, se vztahuje pouze na muzea a galerie. Další instituce, například knihovny, univerzity, archivy aj. tuto povinnost nemají. V celostátní evidenci sbírek se proto neobjeví historické knižní sbírky, které jsou ve správě například Národní knihovny nebo krajských knihoven.

Na odborný fond muzejních knihoven se vztahuje tzv. knihovnický zákon č.257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb, pokud se tyto knihovny zaevidovaly na Ministerstvu kultury ČR. Některé menší muzejní knihovny přihlášly celý svůj knižní fond do celostátní evidence sbírek. Zaevidované muzejní knihovny podle tohoto zákona jsou buď knihovnami základními, základními se specializovaným fondem nebo speciálními knihovnami. V každém případě jsou však knihovnami veřejnými, i když to tak často ještě nebývá vnímáno ani veřejností, ani samotnými zřizovateli těchto knihoven, tedy muzei, ba dokonce ani ostatními knihovnami. Na tomto místě se odvoláváme na příspěvek Dr. Ilji Šedo „Spolupráce mezi knihovnami v koncepcích a v realitě“, předneseném na semináři V Jindřichově Hradci v červnu 2004.

Nový knihovnický zákon hovoří sice v § 3 o systému knihoven, ale tento systém je dosti nevyvážený. V bodech a) až c) jsou knihovny rozděleny vlastně podle zřizovatele, do bodu d) jsou zahrnuty všechny ostatní knihovny nezmiňované v uvedených bodech – což představuje opravdu velké množství knihoven, které se liší nejen různými zřizovateli, ale i svými fondy, službami a uživateli. V budoucí novele tohoto zákona by se mělo pamatovat na stanovení nové typologie knihoven, aby odpovídala více potřebám praxe. Vedle knihoven vysokoškolských a školních, knihoven lékařských, knihoven ústavů Akademie věd ČR, jde také o knihovny muzejní. Jak jsme ukázali výše, mají tyto knihovny určité zvláštnosti.

V úvodu ke strategii knihoven v letech 2003–2005, kterou přijala v roce 1999 Ústřední knihovnická rada, se praví: „Uvedení Knihovního zákona v život, naplnění jeho principů skutečným obsahem kvalitních a pohotových veřejných knihovnických informačních služeb občanům je a bude dlouhodobým procesem, který si vyžádá aktivní úsilí knihoven, jejich zaměstnan-

cům, provozovatelů knihoven i státní správy“⁴. Toto konstatování vychází ze současných podmínek, ve kterých se české knihovny nacházejí. Muzejní knihovny mají oproti jiným knihovnám horší pozici. v řadě aspektů. Předně tu působí setrvačností ustanovení starého knihovnického zákon č.53/1959 Sb., který vymezoval muzejním knihovnám v rámci jednotné knihovnické soustavy prioritní působnost jen v rámci muzea, podobně jak to bylo u knihoven výzkumných ústavů či vysokoškolských a školních knihoven. Je potřeba stále vysvětlovat ředitelům muzeí nebo i samotným muzejním knihovníkům smysl nového zákona a nový pohled na informace. Ve většině muzeí se považují za informace pouze takové, které mají přímý vztah ke sbírkovým předmětům. V takových případech je omezování přístupu k informacím někdy pochopitelné – je to v případě ochrany sbírek či autorských práv. Ale rozhodně odborné fondy muzejních knihoven do této kategorie nepatří. Dokonce i sbírkové fondy muzejních knihoven by mohly být více zpřístupňovány a využívány prostřednictvím nových technologií, především digitalizace.

Tak se dostáváme i k dalšímu handicapu muzejních knihoven ve srovnání s ostatními knihovnami – je to poměrně špatná vybavenost technickými prostředky. Promítá se tu nedostatek finančních prostředků, které chybějí ve všech muzeích. A protože zatím vždy má prioritu ochrana sbírek před knihovnou, chybí v muzejních knihovnách prostředky nejen na nákup odborné literatury, ale i na technické vybavení muzejních knihoven – vždyť pouze před několika lety, v roce 1998 byla z muzejních knihoven jen Knihovna UPM připojena k internetu, a to pouze díky grantům Ministerstva kultury ČR a Open Society Fund. A dnes na internetu vystavuje svůj katalog asi jen pět muzejních knihoven.

Pokud je nám známo, v koncepcích rozvoje jednotlivých muzeí není počítáno i s rozvojem muzejní knihovny směrem k veřejnosti, nebo ve smyslu poskytování informačních služeb. Nové rozdělení republiky do krajů, změny zřizovatelů a názvů muzeí poskytlo muzejním knihovnám v předloňském a loňském roce příležitost prosadit zmínku o existenci knihovny v muzeu do zřizovacích listin muzeí., aby se mohly ve smyslu nového knihovnického zákona zaregistrovat na Ministerstvu kultury ČR.

Pohled muzeí na vlastní knihovny ilustruje adresář muzeí a galerií profesní organizace muzejníků - Asociace muzeí a galerií ČR. Na své webovské stránce stručně představuje svá členská muzea. Zmínku o knihovně jsme nenašli u žádného muzea. Jako součást muzea nebyly zmíněny ani větší muzejní knihovny krajských muzeí (Západočeského muzea, Východočeského), ani Památníku písemnictví v Praze, ale dokonce ani Knihovna Národního muzea. Uměleckoprůmyslové museum v Praze adresář AMG

vůbec neuvádí. Jakoby v muzeích knihovny vůbec neexistovaly. Je to smutný posun ve vnímání a oceňování muzejních knihoven oproti 19. století.

Muzejní knihovny se potýkají s řadou dalších problémů. Trpí často nedostatkem místa pro uložení svých sbírkových i odborných fondů, mnohdy bývají uloženy v nevhodných prostorách. Muzejní knihovny bývají také nedostatečně personálně vybaveny. Jeden knihovník má často na starosti 30 tisícový fond včetně sbírkových fondů. Zajišťuje zpracování těchto fondů, ukládání i výpůjčky. Finanční ohodnocení také nebývá dostatečné, muzejní knihovníci často nebývají zařazeni podle tabulek knihovnických prací. Například knihovník, který zpracovává staré tisky, nebývá zařazen do pracovní třídy, do které je zařazen jeho kolega například v krajské knihovně. Dostali by se totiž do kategorie odborných pracovníků, kurátorů, což se mnoha ředitelům muzeí nezdá správné. S těmito skutečnostmi souvisí i malá společenská prestiž muzejní knihovníka.

Závěrem lze konstatovat, že před muzejními knihovníky leží mnoho úkolů. Musejí si pro sebe i své knihovny vydobýt místo na slunci – a tím nemyslíme jen lepší technické a pracovní podmínky. To není cíl muzejních knihoven, to jsou jen prostředky, které by měly pomoci dosáhnout možnosti využívat ohromný informační potenciál, který se v muzejních knihovnách skrývá. Připomínáme jen stručně – jsou to velké sbírky regionální literatury a několikamilionové fondy odborné literatury, mnohdy velice speciální. Věříme, že v jednání s našimi zřizovateli – muzei, nám pomůže nedávno vládou schválená Koncepce rozvoje knihoven v České republice na léta 2004 – 2010.

Literatura:

Adresář knihoven muzeí a galerií. Praha, Národní muzeum – Ústřední muzeologický kabinet 1986.

Šedo, Ilja: Systémy muzejních digitálních informací na WWW. Rigorózní práce. Praha 2004.

Šedo, Ilja: Spolupráce mezi knihovnami v koncepcích a v realitě. Příspěvek na semináři v Jindřichově Hradci 2004.

Usnesení vlády č. 679 ze 7. července 2004, Koncepce rozvoje knihoven v České republice na léta 2004 – 2010.

Vrchotka, Jaroslav: Knihovny muzeí a galerií. Oborová komise při Ústředním muzeologickém kabinetu Národního muzea v Praze 1973 – 1990. Strojopis. Nepublikováno.

Vrchotka, Jaroslav a kol.: Příručka pro knihovny muzeí a galerií. Národní muzeum, Ústřední muzeologický kabinet 1982.

Zprávy kuratoria za správní rok 1901. Uměleckoprůmyslové museum v Praze 1902.